

Zakres i metodyka prac terenowych

Część II

Obowiązujące pomiary

- Dla wszystkich drzew (stojące i leżące, żywe i martwe) o wysokości powyżej 130 cm należy określić pierśnice. Gatunki drzew należy podać zarówno dla mierzonych drzew żywych i martwych zgodnie z załączoną listą na końcu instrukcji – s. 31-34.
- Stan drzewa określa się według następującego schematu: (1: stojące żywe, 2: stojące martwe, 3: leżące martwe). Ponadto dla drzew martwych należy określić ich stopień rozkładu.
- Pomiar wysokości i podstawy koron dla minimum 3 drzew o największej pierśnicy dla całej powierzchni *BioSoil* (2000 m²).

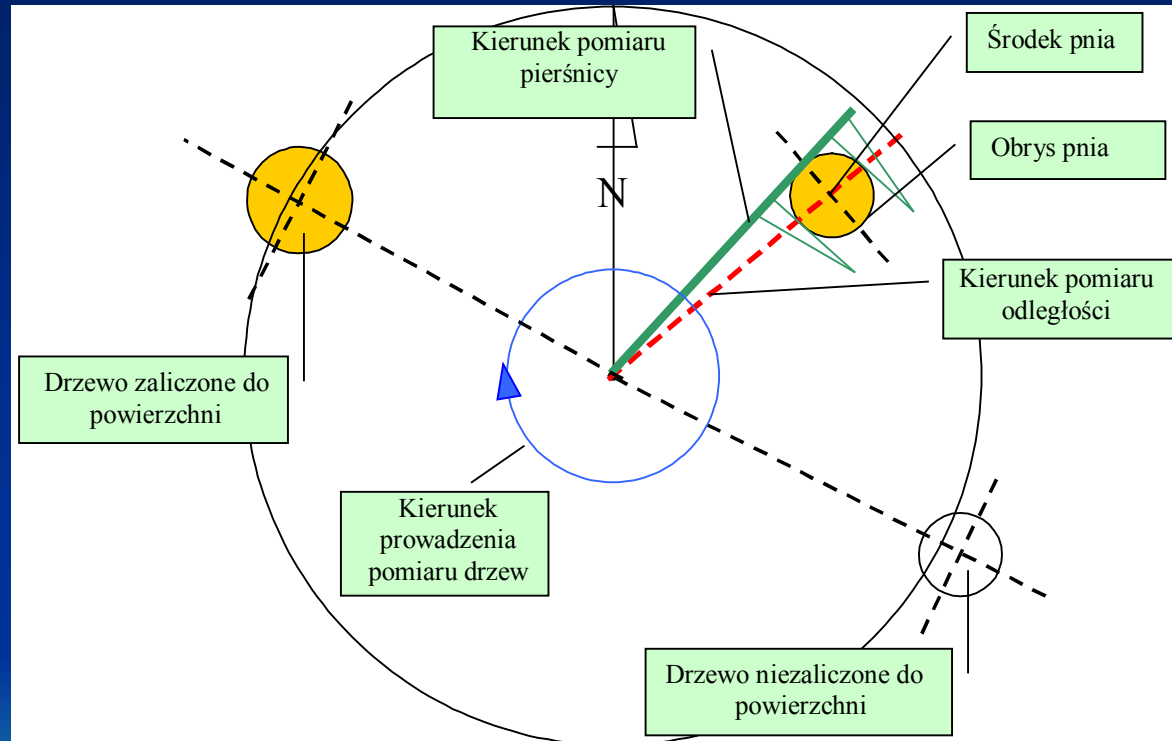
Bioróżnorodność strukturalna

Pomiar pierśnic ($d_{1,3}$):

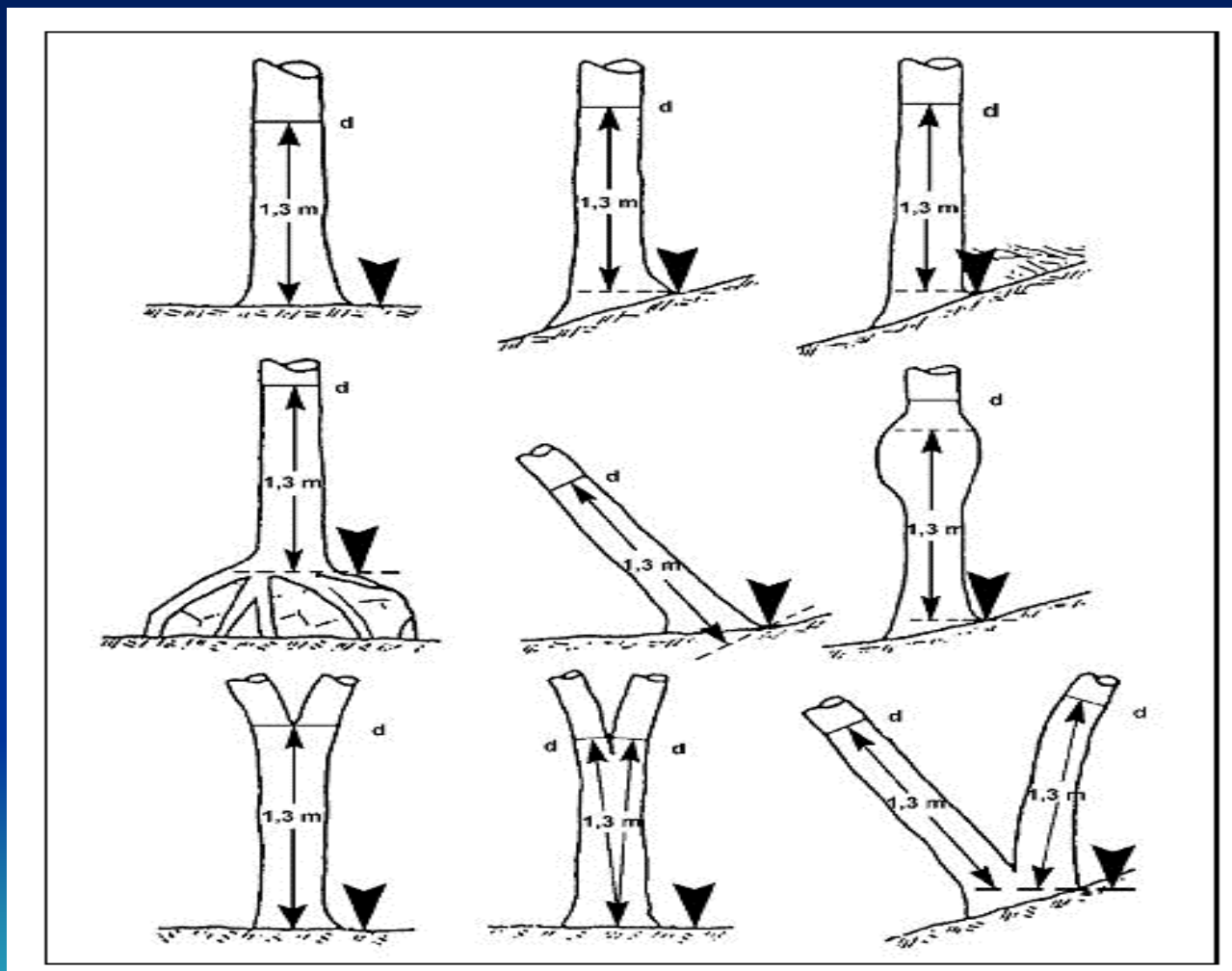
- Powierzchnia 1: $d_{1,3} > 0$ cm i wyższe niż 130 cm
- Powierzchnia 2: $d_{1,3} \geq 10$ cm
- Powierzchnia 3: $d_{1,3} \geq 50$ cm

A stylized illustration of a mountain range. The mountains are depicted in shades of brown and tan, with dark brown outlines and shadows. The sky is a solid light blue. The foreground is a green field with a subtle pattern of small, dark green dots.

Pomiar $d_{1,3}$ w różnych przypadkach

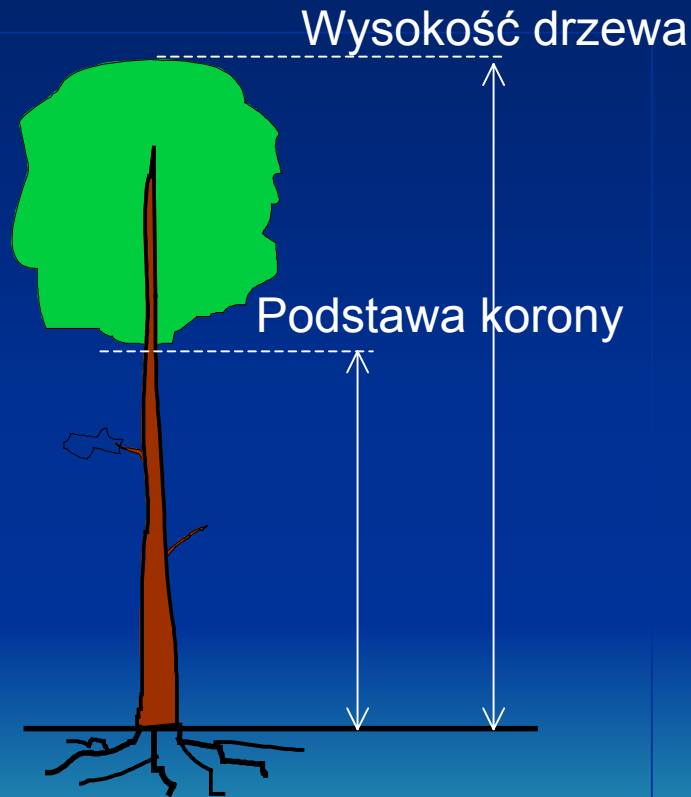
Odstępstwo od całkowitego klupunku na powierzchni 1

W sytuacji, gdy mamy do czynienia z dużą liczbą pni przeznaczonych do pomiaru d1,3 np. podrost z obsiewu lub odrosty pochodzenia wegetatywnego, gdzie dokładny ich pomiar może okazać się „niewykonalny”, można oszacować rozkład pierśnic na podstawie próby.

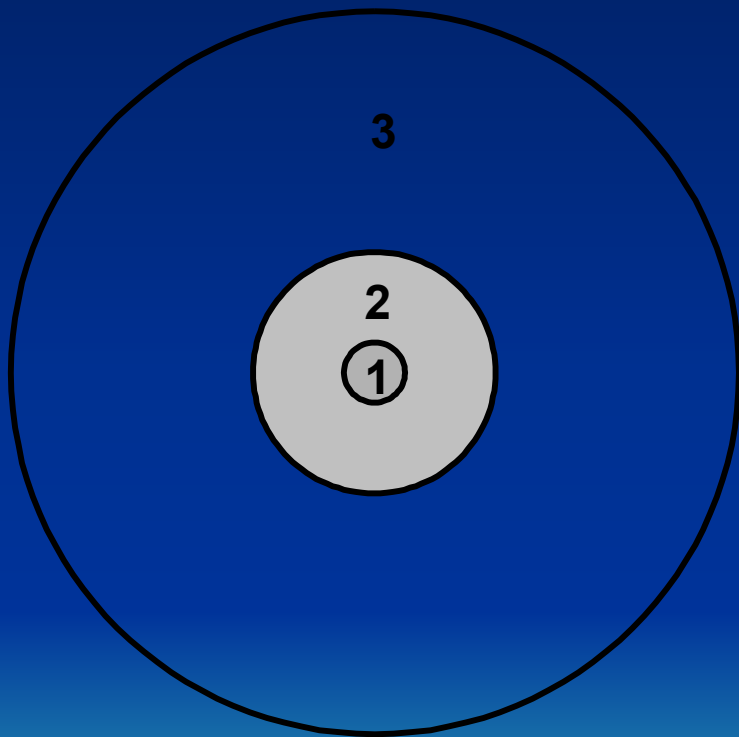
Wysokość drzew i podstawa koron

Do pomiaru wysokości i podstawy koron na powierzchni *BioSoil* (2000 m²) należy wybrać minimum 3 najgrubsze drzewa

Martwe drewno

Obszar pomiaru leżaniny, posuszu stojącego i pniaków

Pomiar

Pniaki

Pniaki podlegają pomiarowi jeśli ich punkt środkowy (w miejscu pomiaru średnicy) znajduje się w granicach powierzchni 1 lub 2. Ponadto mierzymy tylko pniaki o wysokości (lub długości jeśli leżą) mniej od 130 cm i jeśli ich średnica w miejscu cięcia przekracza 10 cm. Wysokość pniaka (lub długość leżącego pniaka) jest mierzona od gruntu do miejsca cięcia (lub miejsca złamania). Średnicę pniaka zawsze należy mierzyć na wysokości cięcia.

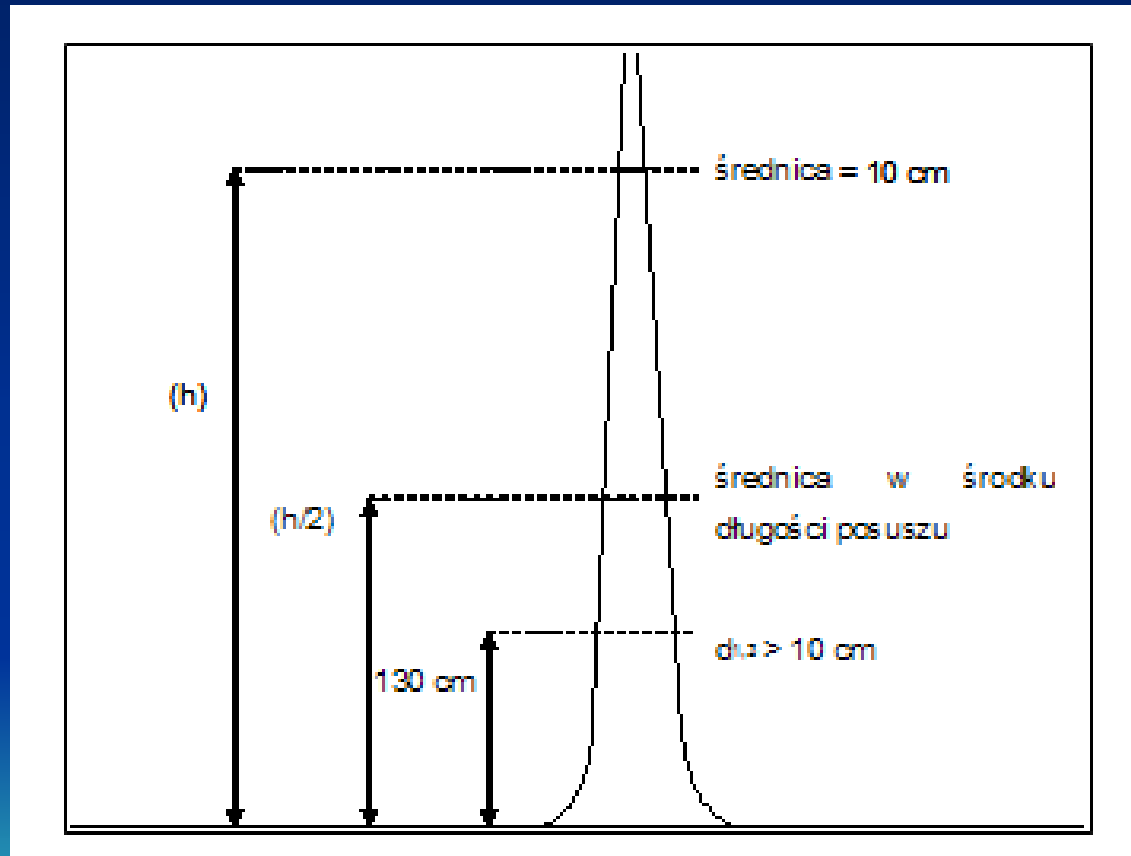

Posusz stojący

Posusz stojący to martwe drzewa **pozbawione gałęzi** o wysokości większej niż 130 cm, których pierśnica jest większa od 10 cm. Jeśli na posuszu stojącym są widoczne gałęzie, wtedy jest zaliczany do martwego drzewa stojącego, które powinno być mierzone odpowiednio na powierzchni 1,2,3.

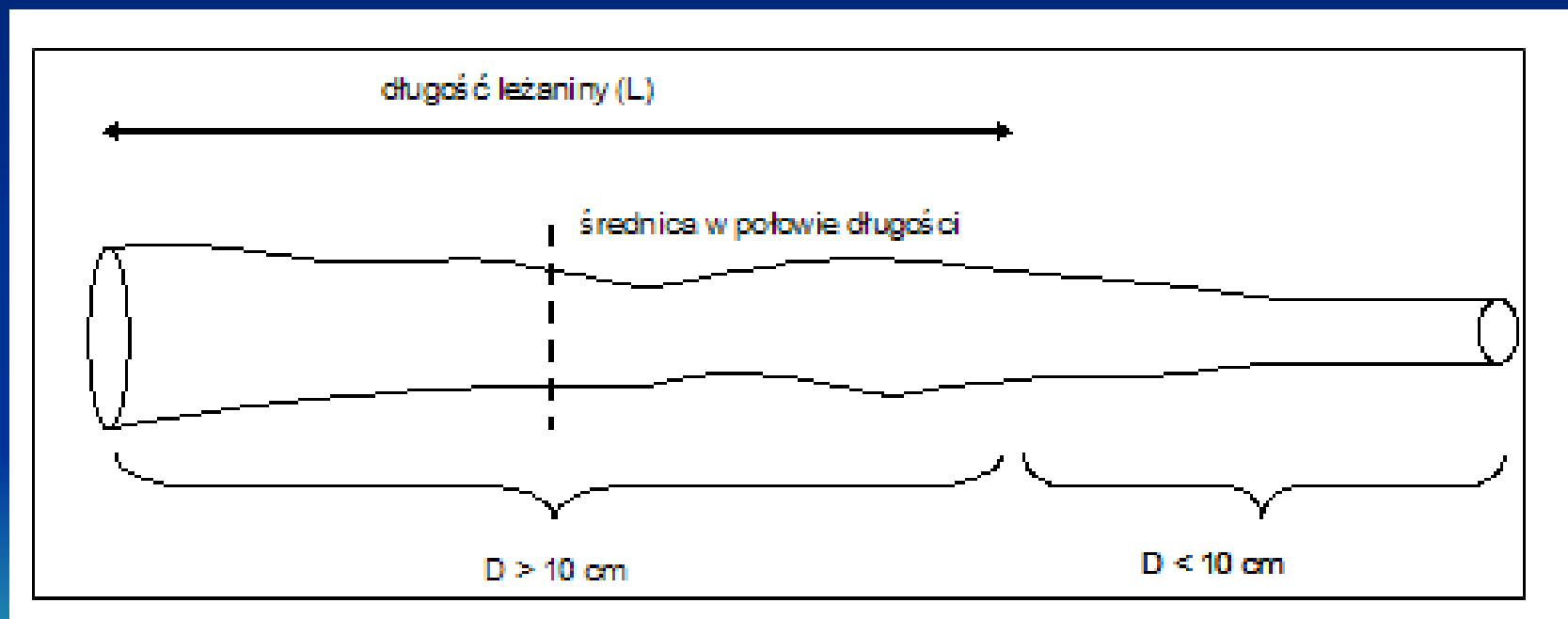

Pomiar wysokości i średnicy w połowie długości posuszu stojącego

Pomiar leżaniny

Leżanina podlega pomiarom do miejsca, gdzie jej średnica w cieńszym końcu wynosi 10 cm i więcej niż 50% tej długości jest położone na powierzchni 1 lub 2. Pomiarowi podlega długość leżaniny do grubości 10 cm oraz średnica w połowie długości tak określonego odcinka

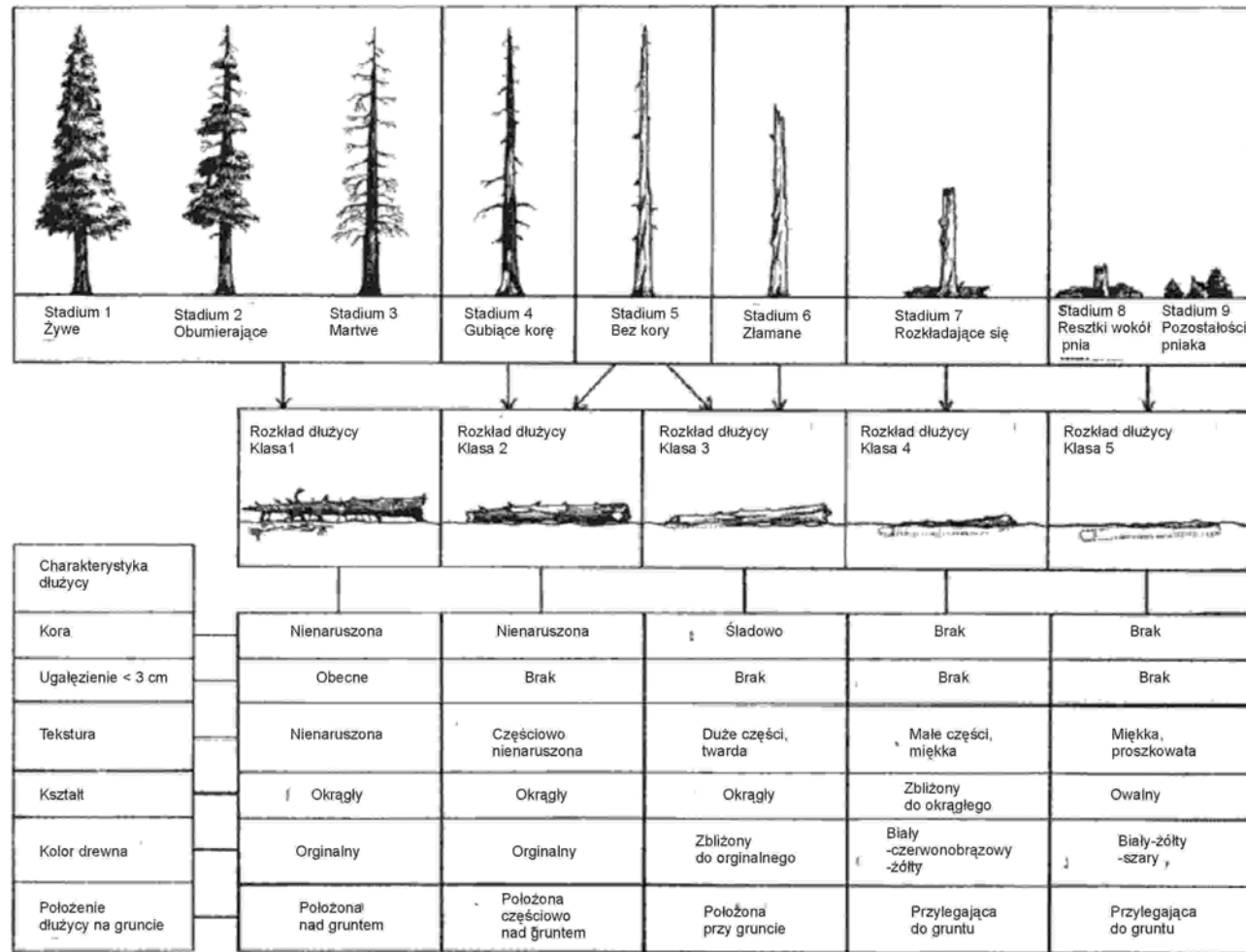

Obowiązujące pomiary

- średnica (cm) i długość (m) leżaniny
- w miarę możliwości określenie gatunku drzewa dla leżaniny (patrz lista gatunków)
- wysokość (m) i średnica (cm) pniaków w miejscu cięcia niższych od 130 cm, gdzie ich grubość w górnym końcu jest większa od 10 cm
- w miarę możliwości określenie gatunku drzewiastego dla pniaka (patrz lista gatunków)
- oszacowanie średnicy (cm) posuszu stojącego i pomiar jego długości (m)
- w miarę możliwości określenie gatunku drzewiastego dla posuszu stojącego (patrz lista gatunków)
- stopień rozkładu (5 klas) wszystkich powyższych rodzajów martwego drewna

Stopień rozkładu martwego drewna wg Hunter'a

REF_DECAY (Stopień rozkładu martwego drewna)

Kod	Opis
1	Brak śladów rozkładu
2	Drewno twarde. Mniej niż 10 % zmienionej struktury drewna w wyniku rozkładu: drewno jest twarde na powierzchni i jest zasiedlone w bardzo niewielkim stopniu przez organizmy saproksyliczne.
3	Słabo rozłożone, 10-25% drewna uległo rozkładowi. Można to ocenić np. przez wbicie przedmiotów metalowych
4	Drewno rozłożone w 26-75% o strukturze miękkiej i bardzo miękkiej.
5	Bardzo silnie rozłożone, 76-100% drewna ma bardzo miękką strukturę.

Gatunek martwego drewna

Kod	Opis
1	Liściaste
2	Iglaste
3	Nieznany

Drzewostan i budowa pionowa

Zwarcie piętra drzew - wizualnie

Kod	Opis
1	Otwarty teren
2	1-25%
3	25-50%
4	50-75%
5	>75%

Piętra warstwy drzew

Kod	Opis
1	1 piętro
2	2 piętra
3	3 piętra
4	Więcej niż 3 piętra
5	0 pięter, brak warstwy drzew

Roślinność - zdjęcie fito

- Metoda Braun-Blanqueta
- Skład gatunkowy: rośliny naczyniowe, mchy i porosty
- Ilościowość wg skali Braun-Blanqueta
- Warstwy i ich pokrycie

Warstwy lasu

Kod	Opis
1	Warstwa drzew
1_1	1 piętro warstwy drzew
1_2	2 piętro warstwy drzew
1_3	3 piętro warstwy drzew
2	Warstwa krzewów (oraz drzewa do wysokości 5 m)
3	Warstwa roślin zielnych (oraz drzewa i krzewy do wysokości 0,5 m)
4	Warstwa mchów i porostów

Nazwy gatunków roślin

- rośliny naczyniowe - Mirek Z., Piękoś-Mirkowa H., Zając A., Zając M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland a checklist. Biodiversity of Poland vol. 1. IB PAN, Kraków.
- mchy - Ochyra R., Żarnowiec J., Bednarek-Ochyra H. 2003. Census catalogue of polish mosses. Biodiversity of Poland vol. 3. IB PAN, Kraków.
- - w tym wątrobowce: Szwejkowski J. 2006. An annotated checklist of Polish liverworts and hornworts IB PAN, Kraków.
- porosty - Fałtynowicz W. 2003. The lichens, lichenicolous and allied fungi of Poland. An annotated checklist. Biodiversity of Poland vol. 6. IB PAN, Kraków.

